

Česká republika

Česká školní inspekce

Olomoucký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Speciální škola, o.p.s.

Tetín 1/1506, 796 01 Prostějov

Identifikátor školy: 600 025 667

Termín konání orientační inspekce: 23. - 26. září 2002

Čj.:	132 332/02-005006
Signatura:	om3zw301

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Speciální škola, o.p.s. (dále jen škola), je zařazena do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení Rozhodnutím MŠMT čj. 23 378/01-21 ze dne 15 října 2001. V současné době je v 10 třídách školy vzděláván celkem 61 žák, kapacita školy je naplněna na 100 %. Škola sdružuje:

- Speciální mateřskou školu pro děti s více vadami (kapacita 6 dětí)
- Speciální základní školu (kapacita 6 žáků)
- Zvláštní školu pro žáky s více vadami (kapacita 31 žák)
- Pomocnou školu pro žáky s více vadami (kapacita 12 žáků)
- Přípravný stupeň pomocné školy (kapacita 6 žáků)

Přehled o počtech žáků:

Typ školy (školské zařízení)	Počet tříd (oddělení)	Počet žáků (děti)	Ročník (stupeň)
Speciální mateřská škola pro žáky s více vadami	1	6	-
Speciální základní škola*	-	6	2., 3., 9.
Zvláštní škola pro žáky s více vadami	6	31	1. - 9.
Pomocná škola pro žáky s více vadami	2	12	nižší, střední
Přípravný stupeň pomocné školy	1	6	-
Celkem	10	61	-

*Žáci speciální základní školy jsou vzděláváni ve třídách zvláštní školy.

Pro všechny děti a žáky školy byly vzhledem k jejich kombinovanému zdravotnímu postižení zpracovány individuální výchovně-vzdělávací plány (IVVP), které vycházejí z těchto vzdělávacích programů:

Speciální mateřská škola pro žáky s více vadami	Rámcový program pro předškolní vzdělávání čj. 14 132/01-22 doporučený MŠMT
Pomocná škola pro žáky s více vadami	Vzdělávací program pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy čj. 24 035/97-22
Zvláštní škola pro žáky s více vadami	Vzdělávací program zvláštní školy čj. 22 980/97-22
Speciální základní škola	Vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2
Přípravný stupeň pomocné školy	Vzdělávací program pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy čj. 24 035/97-22

Škola je zřízena jako obecně prospěšná společnost. Zřizovatelem je Občanské sdružení na pomoc zdravotně postiženým LIPKA, které sídlí ve stejném objektu jako škola, na adrese Tetín č. 1, PSČ 796 01 Prostějov.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům školy
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům školy
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce ve speciální mateřské škole pro děti s více vadami
- průběhu a výsledků vzdělávání v předmětech pracovní a výtvarná výchova a počty v pomocné škole pro žáky s více vadami a v předmětu pracovní a výtvarná výchova v přípravném stupni pomocné školy
- průběhu a výsledků vzdělávání v předmětech český jazyk, matematika a pracovní vyučování ve zvláštní škole pro žáky s více vadami
- efektivnosti využívání a vyúčtování finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu za období roku 2001
- oblastí BOZP a PO ve vztahu k dětem a žákům školy

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení personálních podmínek se týká celé Speciální školy, o.p.s.

Přehled o zaměstnancích

Zaměstnanci	Celkový počet	Interní pracovníci	Dobrovolní pracovníci	Z toho žen	Odb. a pedagog. způsobilost
Ředitelka	1	1	0	1	1
Zástupce ředitelky	2	2	0	2	1
Učitelé spec. ZŠ, ZvŠ, PŠ	12	12	0	11	10
Učitelé spec. MŠ	2	2	0	2	1
Pedagogický asistent	4	2	2	4	--
Zdravotní sestry	2	2	0	2	--
Ped. asist. + zdrav. sestr.	3	3	0	3	--
Ped. asist. + soc. prac.	1	1	0	0	--
Ostatní zaměstnanci	5	5	0	4	--
Celkem	32	30	2	29	13

Kolektiv pracovníků, kteří realizují výchovně-vzdělávací, rehabilitační a provozní činnosti školy, tvoří sedmáct pedagogů včetně ředitelky a dvou zástupkyň, čtyři pedagogičtí asistenti, dvě zdravotní sestry, čtyři pracovníci s kumulovanými funkcemi (pedagogický asistent, zdravotní sestra a sociální pracovník) a pět provozních pracovníků. V hlavním pracovním poměru je třicet pracovníků interních (placeni z rozpočtu školy) a dva dobrovolní, kteří ve škole pracují na základě smlouvy o dobrovolné činnosti bez nároku na mzdu. Kontrolou

personální dokumentace bylo zjištěno, že stanovené podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro práci v daných typech škol nespĺňují čtyři učitelé (cca 24 %). Funkci výchovného poradce vykonává ředitelka školy, která má pro tuto funkci předešpanou kvalifikaci. Činnost probíhá v souladu s plánem práce pro příslušný školní rok. Prokazatelně je využívána spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou, učiteli i rodiči. Výchovná poradkyně realizuje pravidelné konzultace s rodiči žáků, aktuální novinky jsou prezentovány na školní vývěsce. Z jednání s rodiči jsou vedeny zápisy. Na základě dokladované činnosti je výchovné poradenství hodnoceno jako nadstandardní, příkladné.

Systém vedení zaměstnanců při plnění výchovně-vzdělávacích cílů školy pozitivně ovlivňuje zavedený kontrolní systém. Ředitelka školy průběžně pracuje s informacemi získanými kontrolou dodržování povinností zaměstnanců vyplývajících z pracovního řádu, interních směrnic i kontroly pedagogické dokumentace vedené třídními učiteli. Ukládá případná nápravná nebo preventivní opatření. Z přímé účasti ve výchovně-vzdělávacím procesu jsou pořizovány hospitační záznamy, jejichž obsah svědčí o komplexnějším pohledu na práci vyučujících. V rámci pohospitačních rozhovorů nebo při posuzování práce učitelů za delší časové období je využíváno také sebehodnocení vyučujících. Kontrola je funkčně provázána s plánováním, zásadní úkoly pro školní rok vedení školy stanovuje na základě analýzy a zobecnění získaných poznatků. Sjednocování přístupu vyučujících po stránce metodické a prosazování nejvhodnějších postupů vzhledem k učivu a specifickým zvláštnostem žáků nejsou plně systematicky zabezpečeny (metodické orgány nebyly ve škole ustanoveny). Vzájemná výměna zkušeností probíhá zejména v rámci běžné spolupráce mezi vyučujícími.

Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků včetně studia k doplnění požadované kvalifikace. Ze vzdělávací nabídky si učitelé mohou zvolit kurzy a semináře dle individuálního zaměření a potřeb školy. Pedagogové navštěvují speciální pracoviště, účastní se mezinárodních seminářů a konferencí s aktuální tematikou, sledují odborná periodika a knižní publikace, které jsou v široké škále dostupné ve školní knihovně. Získané poznatky a zkušenosti jsou uplatňovány v každodenní práci se žáky i v komunikaci s jejich rodiči. Péče o začínající a nekvalifikované učitele je zabezpečena prostřednictvím uvádějících učitelů a byla doložena věcnými záznamy.

Vnitřní klima školy je příznivé, bezkonfliktní. Komunikace mezi žáky a pracovníky školy je bezprostřední, založená na vzájemném respektování a důvěře. K vytváření pozitivních vzájemných vazeb je primárně využíván individuální přístup všech pracovníků k jednotlivým žákům, jsou zdůrazňovány pozitivní vlastnosti a respektována osobnost žáka.

Organizační struktura školy a rozdělení odpovědnosti mezi jednotlivé členy vedení školy je funkční a umožňuje účinné řízení všech úseků. Kompetence ostatních pracovníků, práva a povinnosti dětí a žáků jednoznačně vymezuje Řád školy, který byl schválen správní radou obecně prospěšné společnosti. Zápisy z jednání pedagogické rady dokládají funkčnost tohoto poradního orgánu. Pedagogičtí i další pracovníci mají v rámci svých kompetencí přístup ke všem potřebným materiálům i informacím. Preferován je osobní přenos informací, aktuální změny jsou prezentovány na vývěskách a nástěnkách ve společných prostorách školy. Rodičům jsou informace předávány formou individuálních pohovorů a konzultací, pravidelně čtyřikrát ročně jsou organizovány třídní schůzky. Škola vydává pro rodiče metodické materiály (Návody ke cvičení jemné motoriky, Výchova dítěte s autismem). K vytváření pozitivních vazeb mezi školou a rodiči žáků jsou pořádány společné akce. O životě školy, realizovaných i připravovaných akcích je veřejnost pravidelně a podrobně informována prostřednictvím médií.

Personální podmínky jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení materiálně-technických podmínek se týká celé Speciální školy, o.p.s.

Škola se v prosinci 1999 přestěhovala do zrekonstruované budovy, která je majetkem města Prostějova. Na základě nájemní smlouvy byla předána Občanskému sdružení na pomoc zdravotně postiženým LIPKA a na základě podnájemní smlouvy cca polovinu objektu využívá škola. Celá budova je uzpůsobena pro bezbariérový pohyb.

Od poslední inspekce (říjen 1998) došlo k výraznému zlepšení materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy. Přestěhováním byly vyřešeny prostorové podmínky, které jsou vzhledem ke stanovené kapacitě, aktuálnímu složení dětského a žákovského kolektivu a specifitě školy v současné době velmi dobré. Všechny kmenové učebny jsou nadstandardně, funkčně a esteticky vybaveny, prostorově umožňují dostatečný pohyb i realizaci relaxačních a uvolňovacích cviků. Jsou vybaveny moderním speciálním nábytkem, motivačními a kompenzačními pomůckami i rehabilitačními přístroji pro zdravotně postižené děti a žáky.

Materiálně-technické zázemí školy pro výuku pracovního vyučování s výjimkou velmi dobře vybavené cvičné kuchyně a keramické dílny není na potřebné úrovni. V době inspekce nebyla v ergoterapeutické dílně dořešena pracovní místa pro všechny žáky, vzhledem k jejich počtu v pracovní skupině chyběly i některé základní nástroje. Školní pozemek pro výuku pěstitelských prací se v současné době buduje. Vybavení pro dílenské práce a pěstitelské práce neumožňuje realizovat doporučené praktické činnosti uvedené v učebních osnovách předmětu pracovní vyučování zvláštní školy v plném rozsahu. Ergoterapeutickou dílnu, keramickou dílnu a cvičebnu léčebné tělesné výchovy bezplatně poskytuje pro potřeby školy zřizovatel.

Škola je velmi dobře vybavena ostatními učebními pomůckami, výukovými programy, bohatým fondem všech potřebných učebnic, didaktickou a informační technologií včetně připojení k internetu.

Využívání materiálních zdrojů vedení školy průběžně sleduje v rámci své kontrolní a hospitační činnosti. Případná negativní zjištění jsou předmětem pracovních pohovorů. Informace o potřebách v této oblasti jsou cíleně získávány, požadavky pro průběžné zkvalitňování materiálně-technických podmínek ze strany vyučujících vedení školy dle finančních možností realizuje.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy jsou celkově i přes uvedené nedostatky v oblasti pracovního vyučování velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE VYBRANÝCH SOUČÁSTECH ŠKOLY

Realizace vzdělávacích programů ve speciální mateřské škole pro děti s více vadami, zvláštní škole pro žáky s více vadami, v pomocné škole pro žáky s více vadami a v přípravném stupni pomocné školy

Vzdělávání a výchova v uvedených typech škol probíhá v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy a učebními plány realizovaných vzdělávacích programů i s vymezením v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení. Snížení týdenní hodinové dotace pracovního vyučování v devátém ročníku zvláštní školy o dvě vyučovací hodiny ve prospěch českého jazyka a přírodopisu je plně v kompetenci ředitelky školy a je vzhledem

k daným podmínkám pro výuku pracovního vyučování vhodné. Obsah učiva ve sledované výuce odpovídal učebním osnovám, které byly rozpracovány v jednotlivých předmětech do tematických plánů. Jeho případná úprava včetně optimálního způsobu práce byly zaznamenány v individuálních výchovně-vzdělávacích plánech jednotlivých dětí a žáků.

Realizaci obsahu vzdělávacích programů dokládají zápisy v přehledu výchovné práce, v třídních knihách a zejména pravidelná písemná hodnocení IVVP s následnou provázaností na další postupné plánování obsahu učiva, které vychází z dosažených výsledků a možností žáků daných jejich zdravotním postižením. Na sestavení IVVP se podílí kromě vyučujících i další odborníci (lékaři, rehabilitační a logopedičtí pracovníci, zdravotní personál i pedagogičtí asistenti). Rodiče žáků jsou s těmito plány seznamováni. Osobní dokumentace žáků je vedena přehledně a chronologicky.

Účinný systém kontroly naplňování obsahu učebních osnov a plnění IVVP je ze strany vedení školy zajištěn pravidelně prováděnou kontrolou výše uvedené dokumentace a porovnáním dosažených výsledků u žáků při hospitační činnosti.

Prioritním cílem školy je v souladu s obsahem vzdělávacích programů integrovat žáky do společnosti a připravit je pro samostatný a soběstačný život. Jeho dosažení pozitivně ovlivňuje kvalitně vedená výuka, široká nabídka nadstandardních aktivit a zejména projekt Handicap - zámek Výšovice, který škola postupně realizuje v úzké spolupráci s obcí Výšovice. Rekonstrukcí a dostavbou zámku vznikne středisko sociálního bydlení, chráněných dílen a pracovních míst zejména pro absolventy školy. V objektu, který byl v průběhu inspekce týmem ŠI navštíven, budou zajištěny i rehabilitační a zdravotnická péče, ošetřovatelská péče a společenské, sportovní i kulturní zázemí. Realizací projektu, který je již z velké části uskutečněn, bude vytvořen komplexní systém péče o jedince se zdravotním postižením.

Realizace vzdělávacích programů je v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, rovněž výuka v jednotlivých typech škol probíhá v souladu s platnými vzdělávacími dokumenty.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce ve speciální mateřské škole pro děti s více vadami

Ve výchovně-vzdělávacích činnostech byly hospitovány manipulační, jazykové, hudební, výtvarné, pohybové a literární aktivity i průběh sebeobsluhy při stravování a hygieně. Sledována byla i spolupráce dětí s odbornými pracovníky při individuálních logopedických a rehabilitačních cvičeních.

Aktivita a emoční zaujetí dětí byly podporovány připraveností a podnětností prostředí i citlivým přístupem učitelek, které pohotově reagovaly na individuální potřeby dětí, vhodně zařazovaly činnosti různého charakteru a důsledně respektovaly jejich zvýšenou potřebu odpočinku a relaxace.

Formou individuální práce učitelky správně a za pomoci kompenzačních pomůcek rozvíjely hygienické návyky a sebeobslužné i manipulační dovednosti dětí při stravování i při herních činnostech. Vhodně umožňovaly dětem kontakt s výtvarnými materiály, prožívání hudebních podnětů (reprodukováná hudba, rytmická hra na klavír) a zapojovaly je do instrumentálního doprovodu k písničkám. Pedagogické pracovníce slovně doprovázely prováděné činnosti, procvičovaly naučené dovednosti a podporovaly rozvoj přiměřené samostatnosti a schopnosti spolupracovat. Pozitivně hodnotily individuální vzdělávací pokroky a průběhové výsledky ve vztahu k možnostem a předpokladům dětí. Individuální logopedickou péči a rehabilitační cvičení prováděly odborné pracovníce v odpovídajícím rozsahu v průběhu dopoledních programů.

Úroveň hygienických návyků, sebeobslužných, jazykových a řečových dovedností byla přiměřená psychickému a fyzickému stavu dětí vyplývajících z rozsahu postižení.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce ve speciální mateřské škole pro děti s více vadami jsou hodnoceny jako vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech počty a pracovní a výtvarná výchova v pomocné škole pro žáky s více vadami a v předmětu pracovní a výtvarná výchova v přípravném stupni pomocné školy

V průběhu orientační inspekce bylo zhlédnuto celkem sedm vyučovacích hodin.

Úroveň výuky příznivě ovlivnila odborná a pedagogická způsobilost všech vyučujících, jejich příkladná metodická připravenost a zejména tvůrčí zaujetí.

Podnětnost prostředí, vhodné střídání činností v prostoru celé učebny a individuální procvičování učiva za pomoci pedagogických asistentů a zdravotního personálu vytvářely příznivé psychohygienické podmínky pro výuku a umožňovaly efektivní využití času k učebním činnostem.

Vzdělávací cíle, obsah i rozsah učiva byly ve všech vyučovacích hodinách vždy přizpůsobeny individuálním schopnostem žáků. Organizaci výuky a volbu metod vyučující vhodně střídali podle únavy a momentální připravenosti žáků. Zařazovali rozmanité činnosti, které prokládali společnými i samostatnými úkoly. Míře pochopení učební látky uzpůsobovali další průběh a tempo výuky. K podpoře názoru využívali připravené obrázky, hračky i speciální pomůcky, s nimiž žáci manipulovali.

Průběžnou motivací učitelé podněcovali žáky k samostatné práci, důraz kladli zejména na opakování a upevňování učiva. Méně pozornosti věnovali úvodní motivaci a společnému zahájení výuky. Většina vyučujících dostatečně zabezpečovala zpětnou vazbu o pochopení a osvojení probíraného učiva. Hodnocení výkonů žáků navazovalo bezprostředně na splnění úkolů a bylo vždy pozitivní. U každého žáka byla oceňována snaha a pokrok.

Velký důraz byl kladen na rozvoj klíčových kompetencí žáků (úprava pracovního prostředí, podpora volných vlastností jako je trpělivost, snaha o dosažení lepších výsledků, soustavnost apod.).

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech počty a pracovní a výtvarná výchova v pomocné škole pro žáky s více vadami a v předmětu pracovní a výtvarná výchova v přípravném stupni pomocné školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk, matematika a pracovní vyučování ve zvláštní škole pro žáky s více vadami

V průběhu orientační inspekce bylo ve sledovaných předmětech uskutečněno celkem deset hospitací. Většina výuky se vyznačovala velmi dobrou aktuální přípravou vyučujících z hlediska organizace učebních činností a přiměřenosti obsahu i rozsahu učební látky. Ojedinele se vyskytly nedostatky v materiální podpoře výuky nebo stereotypnost činností a méně účelná organizace práce vzhledem k daným podmínkám. V některých učebnách není věnována dostatečná pozornost prezentaci jednoduchých nástěnných přehledů, které by podporovaly a usnadňovaly proces učení žáků. Nesplnění kvalifikačních předpokladů části vyučujících zvláštní školy nemělo negativní vliv na úroveň výuky.

Volba vyučovacích metod většinou odpovídala charakteru jednotlivých předmětů i stanoveným cílům vyučovacích hodin, jimiž bylo vzhledem k začátku školního roku zejména opakování a procvičování učiva z předcházejících ročníků. Charakter výuky byl převážně činnostní. Individuální přístup uplatňovali vyučující pravidelně poskytovanou pomocí slabším žákům,

pouze v části sledované výuky také důslednou diferenciací zadávaných úkolů podle množství a obtížnosti. Podíl přímé a samostatné práce byl celkově vyvážený a odpovídal schopnostem žáků. Důsledně byly vytvářeny odpovídající psychohygienické podmínky zejména v podobě respektování individuálního pracovního tempa žáků nebo zařazováním vhodných relaxačních aktivit.

Ve všech předmětech byla věnována stálá pozornost rozvoji komunikativních dovedností. V pracovním vyučování bylo vytváření manuálních dovedností vždy cíleně spojeno se smyslovou a rozumovou výchovou a rozvíjením jemné motoriky. Důraz byl kladen na bezpečnost žáků při práci, vytváření návyku přesnosti a udržování pořádku na pracovním místě, upevňování dovednosti dobře si práci zorganizovat a dodržovat stanovený pracovní postup. V matematice se většina vyučujících pravidelným řešením slovních úloh soustředila na rozvoj logického myšlení žáků. Velmi pozitivní byl celkový přístup vyučujících k žákům, příjemná pracovní atmosféra, průběžná kontrola a hodnocení zvládnutých činností a úkolů i taktnost při vytýkání případných nedostatků. Hodnocení žáků i jejich klasifikace měly vždy motivační charakter a příznivě ovlivňovaly jejich sebedůvěru. Zařazené učební činnosti byly vhodně zaměřeny do praktického života. Vcelku pravidelně byly využívány také mezipředmětové vztahy.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk, matematika a pracovní vyučování ve zvláštní škole pro žáky s více vadami jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Dosažené výsledky výchovy a vzdělávání ovlivňují druh a stupeň zdravotního postižení. Škola výsledky u jednotlivých žáků pravidelně vyhodnocuje ve vztahu k IVVP. Měřítkem dosažených výsledků jsou také účast a úspěšnost žáků v různých soutěžích, jejich prezentace při veřejných vystoupeních, studijní výsledky bývalých žáků na středních školách a výrazně pozitivní hodnocení školy ze strany rodičů žáků, které vyplynulo z dotazníku zadaného vedením školy ve školním roce 2001/2002. Pozitivní je rovněž zjištění, že v hodnocení chování žáků vysoce převažuje udělování pochval nad opatřeními k posílení kázně.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných součástech školy jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zakládací listina obecně prospěšné společnosti obsahuje další součásti školy (výdejna stravy a školní družina pro děti s více vadami), které Speciální škola, o.p.s., provozuje. V aktuálním rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení není tato skutečnost uvedena.

Bezpečnost a ochrana zdraví dětí a žáků

Kontrola vztahující se k bezpečnosti dětí a žáků přinesla tato zjištění:

Vedoucí pracovníci školy byli proškoleni z předpisů bezpečnosti a ochrany zdraví i z předpisů požární ochrany, což bylo doloženo osvědčením, jehož součástí je osnova školení a záznam o ověřování znalostí formou kontrolních dotazů.

O poučení žáků o bezpečnosti i seznámení se školním řádem jsou vedeny zápisy v třídních knihách.

K zajištění bezpečnosti ve cvičné kuchyni, keramické dílně, cvičebně léčebné tělesné výchovy a v ergoterapeutické dílně jsou zpracovány provozní řády.

O provedení prověrek bezpečnosti práce byl vyhotoven zápis, zjištěné závady byly odstraněny. V rámci vyhodnocení rizik a přijetí opatření ke snížení jejich působení je zpracován přehled rizik a nebezpečných situací ve škole.

Pro evidenci školních úrazů je založena kniha úrazů. Za sledované období od 1. září 2001 do data orientační inspekce je v knize úrazů zaevidován jeden školní úraz.

Předepsané revize a odborné prohlídky zařízení, náradí a spotřebičů, se kterými přicházejí do styku děti a žáci, jsou prováděny. Jedná se o odbornou prohlídku výtahu, tělocvičného náradí a elektrických spotřebičů cvičné kuchyně.

Dokumentace požární ochrany je vedena. Zápisy o prováděných kontrolách a cvičné evakuaci dětí a žáků školy jsou zaznamenány v požární knize. Pro případ včasného opuštění budovy jsou zpracovány požární poplachové směrnice a požární evakuační plán. Je provedeno také vyznačení únikových cest a východů. K zajištění postupu při organizování první pomoci je vyhotoven traumatologický plán. Případné poskytování první pomoci je zajišťováno kvalifikovaným zdravotnickým personálem školy.

V průběhu inspekce byla provedena fyzická kontrola vytypovaných částí objektu školy. Kontrolovány byly třídy č. I., č. II., č. III., č. IV., č. V. a č. VI., dále cvičná kuchyň, školní jídelna, keramická dílna, ergoterapeutická dílna a cvičebna léčebné tělesné výchovy. Kontrolou cvičebny léčebné tělesné výchovy bylo zjištěno, že svítidla a okna nejsou řádně zajištěna proti rozbití a tělesa topení nejsou řádně zabezpečena proti úrazu. Jiné nedostatky při fyzické kontrole objektu školy nebyly zjištěny.

Bezpečnost a ochrana zdraví ve vztahu k dětem a žákům jsou až na dílčí nedostatek vyskytující se ve cvičebně léčebné tělesné výchovy při vzdělávání a výchově zajištěny.

Prevence sociálně patologických jevů

Škola se problematikou negativních jevů systémově zabývá. Prevence sociálně patologických jevů je jedním z deklarovaných hlavních úkolů pro školní rok 2002/2003. Školní metodička zpracovala v souladu s metodickým pokynem MŠMT Minimální program k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže pro stávající školní rok, jehož prioritou je komplexní výchova k aktivnímu trávení volného času. Program byl schválen ředitelkou školy, všichni pracovníci s ním byli seznámeni na provozní poradě a je průběžně realizován. Kontrolou předložené dokumentace bylo zjištěno, že témata k prevenci jsou programově vřazena do výchovně-vzdělávacích činností. Do komplexního preventivního programu jsou aktivně zapojeni také rodiče žáků. Pracovníci školy (pedagogičtí i nepedagogičtí), žáci i jejich rodiče mají k dispozici odbornou literaturu, která je uložena u školní metodičky. Sociálně patologické jevy jsou pravidelným tématem třídních schůzek a konzultací s rodiči.

V období od poslední inspekce škola žádný případ výskytu sociálně patologických jevů neřešila.

Škola se problematikou sociálně patologických jevů systémově zabývá, prevence je realizována.

Nadstandardní podmínky a zabezpečení pro děti a žáky

Škola v rámci výuky i odpoledních volnočasových aktivit poskytuje dětem i žákům během celého školního roku zdarma veškeré školní potřeby, pomůcky, učebnice, materiály pro pracovní vyučování a činnost v zájmových kroužcích. Zdravotně postiženým dětem a žákům jsou zapůjčovány ortopedické pomůcky, stolky pro handicapované jedince a chodítka.

V průběhu celého školního roku je odbornými pracovníky zajišťována logopedická a rehabilitační péče. Této nabídce využívá cca 66 % dětí a žáků školy. Při rehabilitaci je využíváno moderní technické vybavení. V podzimních a jarních měsících se mohou děti a žáci účastnit krátkodobých (jednodenních), dlouhodobých (týdenních) hiporehabilitací, které pro školu organizuje Občanské sdružení PIAFA Vyškov.

Nadstandardní podmínky a zabezpečení pro děti a žáky poskytované školou jsou vynikající.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM ZA OBDOBÍ ROKU 2001
--

Zúčtování státních prostředků včetně dodržení stanovených termínů

Kontrola vyúčtování prostředků státní dotace prověřila dodržování ustanovení zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, v platném znění, a ustanovení vyhlášky č.12/2001 Sb., kterou se stanoví zásady a termíny finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem.

Vyúčtování finančních prostředků poskytnutých škole formou dotace ze státního rozpočtu bylo provedeno v předepsaných termínech a jejich použití bylo v souladu s § 1 odst. 2 zákona č. 306/1999 Sb.

Hodnocení efektivity využívání prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu

Škole byla poskytnuta dotace ze státního rozpočtu prostřednictvím Okresního úřadu Prostějov a Krajského úřadu Olomouckého kraje ve výši 4.810.180,-- Kč, což představovalo 81 % z celkových příjmů školy. Z předložených prvotních účetních dokladů bylo zjištěno, že přidělené finanční prostředky byly použity ve mzdové oblasti (93 %) a k financování běžných výdajů spojených s provozem školy a nákupem učebnic a učebních pomůcek (7 %).

Finanční prostředky státního rozpočtu byly efektivně a hospodárně využity k úhradě neinvestičních výdajů spojených s výchovou a vzděláváním.

Úroveň zpracování výroční zprávy o hospodaření

Výroční zpráva o hospodaření za kalendářní rok 2001 je součástí Výroční zprávy za školní rok 2001/2002 a byla vypracována v souladu s § 17e odst. 3 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení, školských zařízení čj. 23 378/01-21 ze dne 15 října 2001
2. Zpráva z komplexní inspekce čj. 133 433/98-05003 ze dne 6. listopadu 1998
3. Podkladová inspekční dokumentace a dotazník pro ředitelku školy před inspekcí
4. Vzdělávací program zvláštní školy čj. 22 980/97-22
5. Vzdělávací program pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy čj. 24 035/97-22
6. Program výchovně-vzdělávací činnosti mateřské školy na období let 2001 až 2003
7. Povinná dokumentace školy dle § 45b zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů (přehled výchovné práce, přehled o docházce a evidenční listy dětí v mateřské škole) a dle § 38a) zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů (namátkově vybrané třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy žáků, rozvrh hodin, zápisy z jednání pedagogické rady za školní rok 2000/2001, 2001/2002, 2002/2003, osobní dokumentace žáků s postižením)
8. Plán práce Speciální školy, o.p.s. na školní rok 2002/2003 včetně příloh
9. Řád školy ze dne 28. května 2001, schválený správní radou školy
10. Personální dokumentace všech pedagogických pracovníků školy (doklady o dosaženém vzdělání)
11. Organizační struktura Speciální školy, o.p.s. pro školní rok 2002/2003
12. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002
13. Vybrané tematické plány učiva sledovaných předmětů
14. Vybrané individuální výchovně-vzdělávací plány žáků zvláštní školy, pomocné školy a dětí speciální mateřské školy za školní rok 2001/2002 a 2002/2003
15. Vybraná závěrečná hodnocení individuálních výchovně-vzdělávacích plánů školního roku 2001/2002
16. Minimální preventivní program k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže pro školní rok 2002/2003
17. Hospitační záznamy školních inspektorů
18. Hospitační záznamy vedení školy za školní rok 2001/2002
19. Vybrané žákovské knížky, sešity žáků
20. Zápisy z provozních porad ve školním roce 2000/2001 a 2001/2002
21. Výkaz zisku a ztráty pro účetní jednotky účtující podle účtové osnovy pro nevýdělečné organizace k 31. 12. 2001
22. Rozvaha pro účetní jednotky účtující podle účtové osnovy pro nevýdělečné organizace k 31. 12. 2001
23. Vyúčtování dotace poskytnuté soukromé škole (předškolnímu školskému zařízení) ve školním roce 2000/2001
24. Vyúčtování dotace poskytnuté soukromé škole (předškolnímu školskému zařízení) v kalendářním roce 2000/2001
25. Zakládací listina - Notářský zápis čj. 290/99 ze dne 6. 9. 1999
26. Hlavní kniha za období 01 - 12/2001

27. Výpis pohybů na účtu 346 - dotace ze státního rozpočtu za období 01 - 12/2001, kopie výpisů běžného účtu související s poskytnutou dotací
28. Výpočet dotace pro rok 2001 z Okresního úřadu Prostějov, Informace o zaslání dotace Krajským úřadem Olomouckého kraje
29. Výkaz Škol V4-01 o speciálních školách ze dne 4. 10. 2001
30. Výkaz škol (MŠMT) P 1-04 za 1. - 4. čtvrtletí roku 2001
31. Mzdové listy zaměstnanců za rok 2001
32. Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr za rok 2001
33. Osvědčení o provedení periodického školení vedoucích zaměstnanců o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci ze dne 19. února 2001
34. Záznam o provedeném školení vedoucích zaměstnanců o požární ochraně ze dne 3. září 2002
35. Provozní řády cvičné kuchyně, keramické dílny, cvičebny léčebné tělesné výchovy a ergoterapeutické dílny
36. Tabulkový přehled hlavních pracovních rizik a nebezpečných situací ve školském zařízení
37. Kniha úrazů ze dne 1. září 1999

ZÁVĚR

- Proces vzdělávání a výchovy pozitivně ovlivňují personální podmínky z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti učitelů a jejich zájem o zvyšování svých odborných znalostí. Nekvalifikovanost části vyučujících negativně neovlivnila úroveň sledované výuky. V systému řízení školy chybí metodické orgány.
- Materiálně-technické podmínky školy umožňují plnit realizované vzdělávací programy, rezervy jsou v zabezpečení vhodných podmínek pro dílenské a pěstitelské práce v rámci předmětu pracovní vyučování ve zvláštní škole.
- Výuka ve všech typech škol, které Speciální škola, o.p.s., sdružuje probíhá podle schválených učebních dokumentů a v souladu s potřebami a možnostmi zařazených dětí a žáků. Výrazným pozitivem je odpovědný přístup pedagogického kolektivu i ostatních zaměstnanců školy při realizaci vzdělávacích programů. Z hlediska kvality výuky sledovaných předmětů a činností jsou nejvýznamnějšími klady plánování výuky, důsledný rozvoj komunikativních dovedností dětí a žáků, účinná motivace, empatie vyučujících a dodržování psychohygienických podmínek vyučování. Individuální přístup k dětem a žákům byl všemi vyučujícími dodržován, rezervy byly zjištěny ve využití dalších efektivnějších prostředků individuálního přístupu ve zvláštní škole.
- Speciální škola, o.p.s, plní ve výchově a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i v osvětové činnosti pro rodiče žáků školy a veřejnost daného regionu významnou úlohu. Vedle kvalitní výchovně-vzdělávací práce poskytuje žákům ve spolupráci se zřizovatelem školy také nadstandardní podmínky a zabezpečení. Častým pořádáním mimoškolních akcí, řadou příležitostí reprezentovat školu a bohatou nabídkou zájmové činnosti vytváří pedagogové ve spolupráci s ostatními zaměstnanci školy příznivé podmínky pro úspěšnou socializaci žáků se zdravotním postižením.
- Při kontrole čerpání dotace ze státního rozpočtu za rok 2001 nebylo zjištěno porušení zásady účelovosti a hospodárnosti a nebyl prokázán žádný případ neoprávněného a neefektivního použití finančních prostředků.

- Bezpečnost a ochrana zdraví ve vztahu k dětem a žákům při výchovně-vzdělávacím procesu je zajištěna na odpovídající úrovni, dílčí nedostatek byl zjištěn ve cvičebně léčebné tělesné výchovy.

Ve vývoji školy došlo od poslední inspekce k výraznému navýšení kapacity, přes výše uvedené dílčí nedostatky i k celkovému zlepšení prostorových a materiálně-technických podmínek. V oblasti vzdělávání a výchovy si škola zachovává dosaženou velmi dobrou úroveň. Zřízením přípravného stupně pomocné školy byla rozšířena nabídka vzdělávání a výchovy pro těžce zdravotně postižené jedince. Postupnou realizací projektu Handicap škola úspěšně naplňuje své dlouhodobé záměry.

V souladu s § 5 odst. 3 c) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním zařízením a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, ČŠI hodnotí činnost školy ve sledovaných oblastech jako lepší než průměrnou.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Vojtěch Chromeček	Chromeček v. r.
Členové týmu	Mgr. Antonín Grulich	Antonín Grulich v. r.
	PaedDr. Rudolfa Kukulová	Rudolfa Kukulová v. r.
	Mgr. Danuše Zálešáková	D. Zálešáková v. r.

Další zaměstnanci ČŠI

Petra Kalabisová
 Anna Kouřilová
 Ing. Markéta Tomečková

V Olomouci dne 11. října 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 14. října 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

PhDr. Marie Turková, ředitelka školy

M. Turková v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Krajský úřad Olomouckého kraje	2002-11-01	132 356/02
Zřizovatel: OS Lipka, Prostějov, Tetín č. 1	2002-11-01	132 355/02
Rada školy	---	---

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
18. 10. 2002	58/02	Připomínky byly podány.